

Superodpočet výdavkov na výskum a vývoj 2021: konečné výsledky

Jana Šnircová
finančná analytička CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Bratislava 14. februára 2023

Rok 2021 bol druhým rokom štedrej až 200-percentnej sadzby odpočtu nákladov na výskum a vývoj. Už prvé priebežné výsledky z daňových priznaní podaných do konca marca 2022 ukázali zvýšený záujem subjektov o uplatnenie si superodpočtu za rok 2021 aj rastúci objem uplatnených nákladov vynaložených na projekty vlastného výskumu a vývoja. Po zverejnení zoznamu uplatnených superodpočtov v daňových priznaniach s odkladom do konca júna 2022 sa počet záujemcov využívajúcich túto daňovú úľavu viac ako zdvojnásobil a objem uplatneného superodpočtu vzrástol takmer trojnásobne. Posledné daňové priznania s odkladom do konca septembra priniesli ešte zásadnejšie zmeny do štatistík superodpočtu na výskum a vývoj za rok 2021: hoci pribudlo len 15 subjektov, uplatnený superodpočet sa zvýšil o takmer 91 miliónov eur. Tri z nich sa dostali do rebríčka TOP 10 superodpočtov, vrátane U. S. Steel Košice s najvyšším superodpočtom v doterajšej histórii.

Podľa údajov kompletného zoznamu čerpaných superodpočtov v roku 2021 možnosť uplatnenia superodpočtu na výskum a vývoj využilo 494 subjektov, ktoré spoločne čerpali vyše 283 miliónov eur. Pri 21-percentnej sadzbe na dani z príjmov tak tieto spoločnosti ušetrili takmer 60 miliónov eur. Tieto závery sú uskutočnené nad zoznamom subjektov doplneným o septembrové odklady daňových priznaní, zverejneným 11. decembra 2022, ktorý predstavuje finálne výsledky uplatneného superodpočtu na výskum a vývoj za rok 2021.

Dosiahnuté pozitívne výsledky boli umožnené zlepšenou finančnou situáciou podnikateľských subjektov oproti prvému roku koronakrízy, ale mohli byť motivované aj snahou využiť ešte 200-percentnú sadzbu superodpočtu. V aktuálnej daňovej legislatíve je už totiž prijatý návrat sadzby superodpočtu na 100 % od roku 2022. Možnosť využiť tento typ daňovej úľavy a získať časť investovaných prostriedkov do vlastného výskumu a vývoja naspäť v podobe úspory na dani z príjmov sa ponúka subjektom len na projekty, na ktoré nevyužili dotačné prostriedky z iného domáceho alebo európskeho verejného zdroja.

Zachovanie rovnakej sadzby superodpočtu v roku 2020 a 2021 dáva priestor na vzájomné porovnanie posledných dvoch rokov. Analýza však prináša aj prehľad dôležitých parametrov čerpania superodpočtu v celej jeho histórii na Slovensku.

Vývoj základných parametrov čerpania superodpočtu na Slovensku za roky 2015 - 2021

Podľa údajov kompletného zoznamu čerpaných superodpočtov za rok 2021, doplneného z daňových priznaní odložených do konca júna a do konca septembra, v roku 2021 možnosť uplatnenia superodpočtu na výskum a vývoj využilo 494 subjektov, ktoré spoločne čerpali vyše 283 miliónov eur. Pri 21-percentnej sadzbe na dani z príjmov tak tieto spoločnosti ušetrili takmer 60 miliónov eur. Priemerný superodpočet dosiahol úroveň 573 tisíc eur. Viac ako 55 % subjektov čerpalo superodpočet vyšší ako 100 tisíc eur, z toho 43 superodpočtov bolo miliónových. Na čelo rebríčka TOP 10 superodpočtov sa po dvoch rokoch úplnej absencie v zozname vrátil U. S. Steel Košice

s rekordným, 65-miliónovým superodpočtom. Tieto závery sú uskutočnené nad zoznamom subjektov doplneným o septembrové odklady daňových priznaní, zverejneným 11. decembra 2022, ktorý predstavuje finálne výsledky uplatneného superodpočtu na výskum a vývoj za rok 2021.

Výsledky analýzy dokumentujú, že rok 2021 je v doterajšej histórii superodpočtu na Slovensku najúspešnejším aj počtom subjektov aj objemom čerpaného superodpočtu a uplatnenej predpokladanej úspory na dani z príjmov (tabuľka 1). V porovnaní s prvým rokom existencie tohto nástroja vzrástol počet subjektov o 411, objem uplatneného superodpočtu o takmer 274 miliónov eur a daňová úspora o 57,5 milióna eur. K týmto výsledkom prispela najmä zvyšujúca sa sadzba superodpočtu z pôvodnej neatraktívnej výšky 25 % až na 200 %, ale aj postupné znižovanie daňovej neistoty spojenej s touto formou daňovej úľavy. Aj medziročné porovnanie posledných dvoch období s rovnakou sadzbou vedie k záveru, že superodpočet oslovuje stále viac subjektov a rastie aj objem uplatnených výdavkov na výskum a vývoj. Hoci polovica objemu uplatneného superodpočtu pripadá na TOP 10 superodpočtov, tento nástroj podpory súkromných investícií do výskumu a vývoja nestojí len na pár veľkých hráčoch slovenskej ekonomiky. Vďaka rastúcej sadzbe a postupnému sprehľadňovaniu podmienok jeho čerpania za účelom zníženia daňovej neistoty medziročne relatívne dynamicky rastie počet subjektov v zoznamoch uplatneného superodpočtu. S výnimkou sekcií verejnej správy a činnosti domácností bol superodpočet využitý už vo všetkých sekciách slovenskej ekonomiky.

Tabuľka č. 1: Vývoj základných parametrov superodpočtu (SO) v rokoch 2015-2021

PARAMETER	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
sadzba SO	25 %	25 %	25 %	100 %	150 %	200 %	200 %
počet subjektov	83	112	163	264	373	415	494
celkový objem SO (€)	9 217 010,78	16 484 764,10	40 118 666,20	120 287 336,94	119 533 891,57	171 222 979,37	283 080 421,89
predpokladaná úspora na dani z príjmov (€)	1 937 600,00	3 626 648,10	8 424 919,90	25 260 340,76	25 102 117,23	35 956 825,67	59 446 888,60
priemerná výška SO (€)	111 048,32	147 185,39	246 126,79	455 633,85	320 466,20	412 585,49	573 037,29
minimálny SO (€)	691,16	35,00	18,84	0,06	360,97	7,00	130,36
maximálny SO (€)	1 272 959,41	2 687 063,11	18 472 254,59	44 992 411,66	9 722 311,32	12 437 413,95	65 146 980,24
SO viac ako 100 000 eur – počet	20	28	50	113	189	225	273
SO viac ako 100 000 eur - podiel na počte (%)	24,10	25,00	30,67	42,80	50,67	54,22	55,26
SO menej ako 1 000 eur - počet	2	9	9	8	5	7	4

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Finálne hodnoty superodpočtu za rok 2021 vznikli na základe troch zverejnených zoznamov - podľa termínu podania daňových priznaní. Aj v roku 2021 sa potvrdilo, že najväčší príspevok k celkovým výsledkom superodpočtu prináša druhý zoznam - z júnových odkladov daňových priznaní. Posledný zoznam zostavený z daňových priznaní s odkladom až do septembra býva zasa zaujímavý tým, že pribudne obvyčajne len málo subjektov, ktoré však môžu mať podstatný vplyv na objem čerpaného superodpočtu, lebo sa v nich zvykne objaviť veľký subjekt. Tento rok tak zmenil štatistiky návrat U. S. Steel Košice do zoznamu subjektov uplatňujúcich si superodpočet.

Tabuľka č. 2: Uplatnenie superodpočtu (SO) na výskum a vývoj za rok 2021 podľa dátumu zverejnenia zoznamov

DÁTUM ZVEREJNENIA ZOZNAMU	POČET SUBJEKTOV	PODIEL NA POČTE (%)	OBJEM SO (€)	PODIEL NA OBJEME (%)
15.6.2022	211	42,71	67 817 835,47	23,96
15.9.2022	268	54,25	124 286 839,02	43,91
11.12.2022	15	3,04	90 975 747,40	32,14
SPOLU	494	100,00	283 080 421,89	100,00

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Medziročné porovnanie výsledkov pri rovnakej sadzbe

Zachovanie rovnakej 200-percentnej sadzby superodpočtu v roku 2020 a 2021 dáva priestor aj na vzájomné porovnávanie výsledkov posledných dvoch rokov. Ich vecná porovnateľnosť je ale zásadne ovplyvnená spomínaným návratom U. S. Steel Košice do zoznamu subjektov uplatňujúcich si túto daňovú úľavu. Čerpanie superodpočtu za rok 2021 oproti predchádzajúcemu roku predstavuje prekročenie počtu subjektov o 79 a objemu o takmer 112 miliónov eur. Dynamika rastu počtu subjektov (index 1,19) je podstatne nižšia ako dynamika rastu objemu uplatneného superodpočtu (index 1,653), ale bez návratu U. S. Steel Košice by tieto indexy boli vyrovnannejšie. Aj priemerná výška superodpočtu v roku 2021 v hodnote 573 tisíc eur je vyššia ako v roku 2020 o vyše 160 tisíc eur. Bez účasti U. S. Steel Košice by bol jej prírastok len necelých 30 tisíc eur.

Tabuľka 3: Porovnanie základných parametrov superodpočtu (SO) za roky 2020 a 2021 - pri rovnakej sadzbe 200 %

PARAMETER	2020	2021	ZMENA	INDEX VÝVOJA	2021 BEZ U. S. STEEL KOŠICE	ZMENA BEZ U. S. STEEL KOŠICE	INDEX VÝVOJA BEZ U. S. STEEL KOŠICE
<i>sadzba SO</i>	<i>200 %</i>	<i>200 %</i>	<i>bez zmeny</i>	<i>bez zmeny</i>	<i>200 %</i>	<i>bez zmeny</i>	<i>bez zmeny</i>
počet subjektov	415	494	79	1,190	493	78	1,188
celkový objem SO (€)	171 222 979,37	283 080 421,89	111 857 442,52	1,653	217 933 441,65	46 710 462,28	1,273
predpokladaná úspora na dani z príjmov (€)	35 956 825,67	59 446 888,60	23 490 062,93	1,653	45 766 022,75	9 809 197,08	1,273
priemerná výška SO (€)	412 585,49	573 037,29	160 451,80	1,389	442 055,66	29 470,17	1,071
minimálny SO (€)	7,00	130,36	123,36	18,623	130,36	123,36	18,623
maximálny SO (€)	12 437 413,95	65 146 980,24	52 709 566,29	5,238	14 232 257,16	1 794 843,21	1,144
SO viac ako 100 000 € - počet	225	273	48	1,213	272	47	1,209
SO viac ako 100 000 € - podiel z celkového počtu	54,22	55,26	1,04	1,019	55,17	0,95	1,018
SO menej ako 1 000 € - počet	7	4	-3	0,571	4	-3	0,571

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Napriek tomu, že návrat U. S. Steel Košice významne zatriasol štatistikami superodpočtu, je potrebné skonštatovať, že aj bez jeho účasti by bol rok 2021 pri zachovanej 200-percentnej sadzbe úspešnejší ako predchádzajúci rok a najúspešnejší v doterajšej histórii.

TOP superodpočty

Kým pri nižších sadzbách superodpočtu sme za veľké superodpočty považovali hodnoty uplatnených výdavkov nad 100 tisíc eur, s rastom sadzby pribúdali superodpočty v miliónových hodnotách. Za rok 2021 tak evidujeme až 273 superodpočtov vyšších ako 100 tisíc eur oproti dvadsiatim v roku 2015. Z týchto 273 superodpočtov je až 43 miliónových. Najviac ich je zastúpených v sekcii priemyselnej výroby (25), ale objavujú sa aj v ďalších 6 sekciách (tabuľka 4). Spoločne predstavujú s objemom takmer 201 miliónov eur až 71 % celkového objemu superodpočtu, ktorý pripadá na necelých 9 % subjektov z celkového zoznamu.

Tabuľka 4: **Miliónové superodpočty (SO) za rok 2021**

SK NACE	CELKOVÝ SO (€)	PODIEL NA CELKOVOM SO (%)	POČET SUBJEKTOV	PODIEL NA CELKOVOM POČTE SUBJEKTOV (%)
Sekcia C - Priemyselná výroba	156 280 429,17	55,21	25	5,06
z toho div. 24 - Výroba a spracovanie kovov	66 501 673,34	23,49	2	0,40
Sekcia J - Informácie a komunikácia	15 188 696,92	5,37	7	1,42
z toho div. 62 - Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	12 880 937,40	4,55	5	1,01
Sekcia K - Finančné a poisťovacie činnosti	13 456 043,46	4,75	4	0,81
Sekcia M - Odborné, vedecké a technické činnosti	5 325 592,67	1,88	2	0,40
Sekcia G - Veľkoobchod a maloobchod	4 754 063,46	1,68	3	0,61
Sekcia N - Administratívne a podporné služby	3 141 927,30	1,11	1	0,20
Sekcia F - Stavebníctvo	2 816 481,55	0,99	1	0,20
Spolu SO nad 1 000 000 eur	200 963 234,53	70,99	43	8,70
Spolu SO	283 080 421,89	100,00	494	100,00

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

V celej histórii slovenského superodpočtu dominujú počtom aj objemom uplatneného superodpočtu zástupcovia priemyselnej výroby nasledovaní subjektmi z IT sektora. Postupne sa však medzi najúspešnejšími v čerpaní superodpočtu objavovali aj banky. Už od prvého ročníka využívala superodpočet ČSOB, ďalej sa pridali SLSP a VÚB, od roku 2020 aj 365.bank. Nováčikom tohto roka je Tatra banka, pričom absentuje SLSP. Spoločne zabezpečujú v štatistikách superodpočtu pre bankový sektor v posledných rokoch najvyšší priemerný superodpočet medzi nepriemyselnými divíziami SK NACE.

TOP 10 superodpočtov za rok 2021

V prvom zozname priebežných výsledkov za rok 2021 sa na čelo rebríčka postavil tohtoročný nováčik – spoločnosť KRONOSPAN zo Zvolena, ktorý si na svoje dva projekty z oblasti drevárskej výroby hneď v prvom roku uplatnil superodpočet takmer 13 miliónov eur, čo predstavuje viac ako 10 % jeho ročných tržieb aj prevádzkových nákladov. Tento zostal neprekonaný aj po zverejnení druhého zoznamu. V treťom zozname však z 15 subjektov boli štyri s miliónovým superodpočtom, z toho tri sa prebojovali do TOP 10 a dva z nich predbehli priebežného víťaza. Z rebríčka TOP 10 z daňových priznaní podaných v riadnom termíne zostal po zverejnení finálnych výsledkov jediným s umiestnením na tretej priečke.

V rebríčku sa však zachovala dominancia reprezentantov priemyslu (8 z 10 subjektov). Prispeli k tomu výdatne aj obe spoločnosti zo skupiny Continental. Najúspešnejším spomedzi nepriemyselných subjektov je spoločnosť ESET z IT sektora na 6. priečke, tesne nasledovaná zástupcom bankového sektora – spoločnosťou VÚB.

Na len 2 % z počtu subjektov pritom pripadá až polovica objemu uplatneného superodpočtu. Na umiestnenie v TOP 10 bol potrebný superodpočet viac ako 3,8 milióna eur.

Tabuľka 5: **TOP 10 superodpočtov (SO) za rok 2021**

SUBJEKT	DIVÍZIA SK NACE	KÓD SK NACE	HLAVNÝ SK NACE	OBJEM SO (€)	TRŽBY Z PREDAJA PRODUKČIE (€)	POMER SO K TRŽBAM (%)
U. S. Steel Košice, s.r.o.	24	24100	Výroba surového železa a ocele a ferozliatin	65 146 980,24	3 589 701 000	1,81
Continental Matador Rubber, s.r.o.	22	22110	Výroba gumených pneumatík a duší; protektorovanie a oprava pneumatík	14 232 257,16	1 038 904 000	1,37
KRONOSPAN, s.r.o.	16	16210	Výroba dosiek a drevených panelov	12 965 436,03	123 795 117	10,47
SLOVNAFT, a.s.	19	19200	Výroba rafinovaných ropných produktov	9 977 622,36	4 067 463 000	0,25
Continental Automotive Systems Slovakia s.r.o.	29	29320	Výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá	7 908 824,28	270 135 000	2,93
ESET, spol. s r.o.	62	62090	Ostatné služby týkajúce sa informačných technológií a počítačov	7 011 559,78	564 482 011	1,24
Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s.	64	64190	Ostatné peňažné sprostredkovanie	6 421 524,80	480 769 000	1,34
MTS, spol. s r.o.	28	28220	Výroba dvíhacích a manipulačných zariadení	6 194 287,52	57 109 630	10,85
TATRAVAGÓNKA a.s.	30	30200	Výroba železničných lokomotív a vozového parku	5 811 052,00	455 113 314	1,28
BSH Drives and Pumps s.r.o.	27	27110	Výroba elektrických motorov, generátorov a transformátorov	3 814 112,00	162 463 853	2,35

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

TOP 5 superodpočtov v jednotlivých rokoch existencie superodpočtu

V tabuľke 6 prinášame konfrontáciu čerpania superodpočtu TOP 5 subjektov v obdobiach s 25-percentnou sadzbou oproti obdobiam s vyššími sadzbami superodpočtu. Z obdobia rokov 2015 – 2017 sa znovu objavuje v prvej päťke roku 2020, kedy sa prvý krát použila sadzba 200 %, Plastic Omnium Auto Exteriors ako jediný zástupca z nej. V obdobiach s vyššími sadzbami sa každoročne držia v TOP 5 obe spoločnosti skupiny Continental. Pôvodne silná divízia 24 – Výroba a spracovanie kovov v roku 2020 v prvej päťke zastúpená nie je. Už v roku 2019 sa v zoznamoch neobjavil dovtedajší líder rebríčka U. S. Steel Košice a v roku 2020 vypadli aj Železiarne Podbrezová. Stálou od roku 2018 do 2020 bol ESET. Novinkou roka 2020 zasa zástupca finančných inštitúcií – VÚB. Celkovo ale TOP 5 ani v roku 2020, podobne ako v roku 2019, nepresiahlo hodnotu superodpočtu uplatneného prvou päťkou v roku 2018, napriek rastu sadzby superodpočtu. Absencia U. S. Steel Košice bola citelná. Jeho návrat do zoznamu uplatnených superodpočtov za rok 2021 znamenal navýšenie čerpanej sumy o viac ako 65 miliónov eur, čo mu prinieslo opätovné prvenstvo v rebríčku aj rekordný objem superodpočtu. Až s jeho opätovnou účasťou objem prvej päťky presiahol úroveň z roku 2018. Spolu tak TOP 5 v roku 2021 mali podiel na celkovom uplatnenom superodpočte takmer 40 %. Posledný ročník v TOP 5 patrí výhradne priemyslu, aj vďaka dvom nováčikom, ktorí v nej zaujali miesto: KRONOSPAN z drevárskeho priemyslu a rafinéria Slovnaft.

Tabuľka 6: TOP 5 superodpočtov (SO) v jednotlivých rokoch doterajšej histórie SO

OBDOBIE 2015 - 2017 SADZBA 25 %		2018 SADZBA 100 %		2019 SADZBA 150 %		2020 SADZBA 200 %		2021 SADZBA 200 %	
SUBJEKT	OBJEM SO (€)	SUBJEKT	OBJEM SO (€)	SUBJEKT	OBJEM SO (€)	SUBJEKT	OBJEM SO (€)	SUBJEKT	OBJEM SO (€)
U. S. Steel Košice, s.r.o.	22 288 173,39	U. S. Steel Košice, s.r.o.	44 992 411,66	Continental Matador Rubber, s.r.o.	9 722 311,32	Continental Matador Rubber, s.r.o.	12 437 413,95	U. S. Steel Košice, s.r.o.	65 146 980,24
TATRA-VAGÓNKA a.s.	3 841 147,00	Continental Matador Rubber, s.r.o.	5 714 769,36	Continental Automotive Systems Slovakia s.r.o.	6 475 756,39	Plastic Omnium Auto Exteriors, s.r.o.	10 473 070,56	Continental Matador Rubber, s.r.o.	14 232 257,16
Plastic Omnium Auto Exteriors, s.r.o.	2 479 254,40	Continental Automotive Systems Slovakia s.r.o.	5 368 468,68	ESET, spol. s r.o.	6 448 085,21	Continental Automotive Systems Slovakia s.r.o.	8 098 201,38	KRONO-SPAN, s.r.o.	12 965 436,03
Nokia Slovakia, a.s.	2 038 708,77	TATRA-VAGÓNKA a.s.	3 684 712,00	Nokia Slovakia, a.s.	3 797 995,45	VÚB, a.s.	7 435 657,09	SLOVNAFT, a.s.	9 977 622,36
BSH Drives and Pumps s.r.o.	1 864 591,73	ESET, spol. s r.o.	3 595 889,56	Železiarne Podbrezová a.s.	3 096 759,15	ESET, spol. s r.o.	6 452 066,60	Continental Automotive Systems Slovakia s.r.o.	7 908 824,28
Spolu TOP 5	32 511 875,29	Spolu TOP 5	63 356 251,26	Spolu TOP 5	29 540 907,52	Spolu TOP 5	44 896 409,58	Spolu TOP 5	110 231 120,07
Celkový objem SO	65 820 441,08	Celkový objem SO	120 287 336,94	Celkový objem SO	119 533 891,57	Celkový objem SO	171 222 979,37	Celkový objem SO	283 080 421,89

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

U. S. Steel Košice – najúspešnejší v histórii superodpočtu

Spoločnosť U. S. Steel Košice sa uchádzala o superodpočet od prvého roku jeho existencie. Začínala so sumou málo prevyšujúcou 1 milión eur, čo v roku 2015 znamenalo jednu osminu celkového čerpaného superodpočtu. To bol súčasne jediný rok, keď jej účasť v zozname neznamovala prvenstvo v rebríčku. Predbehla ju akciová spoločnosť KONŠTRUKTA Industry.

Tabuľka 7: U. S. Steel Košice - uplatnený superodpočet (SO) na výskum a vývoj vs. výsledok hospodárenia (VH)

ROK	ÚČTOVNÝ VH PRED ZDANENÍM (€)	UPLATNENÝ SO (€)	PODIEL NA CELKOVOM SO (%)
2015	60 184 000,00	1 128 855,69	12,25
2016	348 628 000,00	2 687 063,11	16,30
2017	565 180 000,00	18 472 254,59	46,04
2018	162 615 000,00	44 992 411,66	37,40
2019	-92 881 000,00	0,00	0,00
2020	-80 144 000,00	0,00	0,00
2021	821 076 000,00	65 146 980,24	23,01

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Aj pri pôvodnej sadzbe superodpočtu 25 % U. S. Steel Košice v roku 2017 dokázal čerpať viac ako 18 miliónov eur, čo v tom roku predstavovalo takmer polovicu celonárodného uplatneného superodpočtu.

Rast sadzby na 100 % umožnil spoločnosti uplatniť si až necelých 45 miliónov eur v daňovom priznaní za rok 2018, čo znamenalo takmer 40 % celkového objemu superodpočtu. Využitiu ďalšieho rastu sadzby už zabránila účtovná aj daňová strata spoločnosti v rokoch 2019 a 2020. Aj v týchto rokoch neuplatnené objemy superodpočtu si však mohla uplatniť v roku 2021, ktorý bol pre spoločnosť mimoriadne úspešným. V daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 si tak uplatnila superodpočet v objeme 65 146 980,24 eur, hoci podľa výročnej správy celková výška nákladov, ktoré splnili podmienky pre superodpočet v tomto roku, bola iba 13,9 milióna eur. Superodpočet čerpala na 57 projektov, z ktorých len päť malo začiatok riešenia v roku 2021. Najväčší počet projektov začala riešiť v rokoch 2018 - 2020.

Tabuľka 8: **U. S. Steel Košice – projekty výskumu a vývoja uplatnené v superodpočte za rok 2021**

ZAČÍNajúCE V ROKU	POČET PROJEKTOV
2016	1
2017	7
2018	14
2019	16
2020	14
2021	5
Spolu	57

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Tohtoročný historický rekord U. S. Steel Košice v doterajších štatistikách superodpočtu predstavuje však už len 23-percentný podiel na jeho celkovom objeme. Aj to svedčí o fakte, že superodpočet postupne oslovuje viac a viac subjektov a podporuje rast objemu investícií do výskumu a vývoja.

TOP nováčikovia 2021 spojení s COVID-pandémiou

Medzi miliónovými superodpočtami sa v roku 2021 objavilo aj 6 nováčikov. Polovica je zo sekcie priemyselnej výroby, bankový sektor zasa reprezentuje Tatra banka. Zaujímavosťou je zastúpenie dvoch firiem, ktoré sa zviditeľnili počas pandémie COVID, v tejto šiestici miliónových superodpočtov: MultiplexDX Pavla Čekana – autora testov na COVID-19 a Rýchlotest-covid zasa ako spoločnosť ponúkajúca služby testovania a predaj testov. Pre oba subjekty čísla ukazujú (tabuľka 9), že si uplatnili vysoký objem výdavkov na výskum a vývoj vo vzťahu k svojmu obratu (30 %, resp. až takmer 60 % z objemu tržieb), čo im prinieslo – podobne ako KRONOSPANU – efekt v podobe veľmi nízkeho reálneho percenta zdanenia zisku. Rýchlotest-covid dosiahol dokonca nulovú splatnú daň z príjmov napriek takmer dvojmiliónovému účtovnému zisku pred zdanením.

Tabuľka 9: **Nováčikovia 2021 s miliónovým superodpočtom (SO)**

SUBJEKT	DIV. SK NACE	HLAVNÝ SK NACE	POČET PROJEKTOV	OBJEM SO (€)	TRŽBY (€)	PODIEL SO NA TRŽBÁCH (%)	VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA PRED ZDANENÍM (€)	DAŇ Z PRÍJMOV SPLATNÁ (€)	REÁLNE PERCENTO ZDANENIA (%)
KRONOSPAN, s.r.o.	16	Výroba dosiek a drevených panelov	2	12 965 436,03	123 795 117	10,47	17 105 096	53 528	0,31
SLOVNAFT, a.s.	19	Výroba rafinovaných ropných produktov	5	9 977 622,36	4 067 463 000	0,25	302 965 000	50 224 594	16,58
MultiplexDX, s.r.o.	72	Ostatný výskum a experimentálny vývoj v oblasti prírodných a technických vied	4	2 823 910,96	9 413 994	30,00	4 407 013	345 360	7,84
Tatra banka, a.s.	64	Ostatné peňažné sprostredkovanie	6	1 967 025,74	483 791 000	0,41	193 187 000	43 462 767	22,50
rychlôttest-covid s. r. o.	47	Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov	5	1 960 603,65	3 328 133	58,91	1 949 644	0	0,00
ŽOS Trnava, a.s.	33	Oprava a údržba ostatných dopravných prostriedkov	7	1 547 981,08	78 527 538	1,97	1 175 165	169 343	14,41

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Podrobné štatistiky superodpočtu za rok 2021

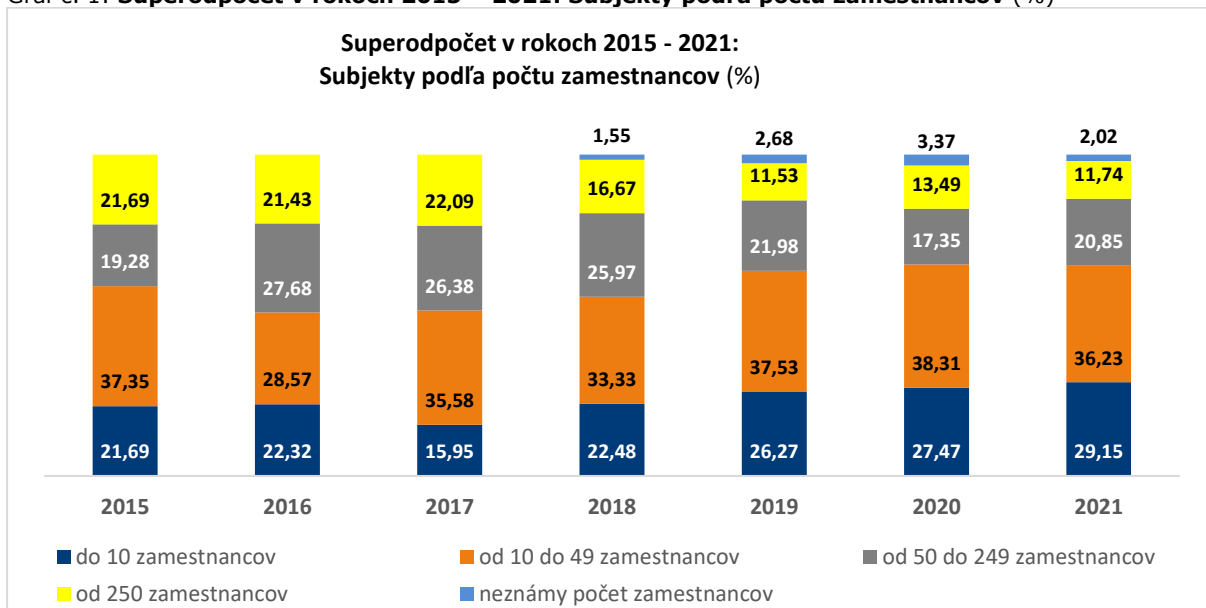
Z hľadiska právnych foriem podnikania sa každoročne mierne zvyšuje zastúpenie spoločností s ručením obmedzeným, pričom v roku 2021 už prekročil ich podiel 80 %. Podiel akcioviek, naopak, v porovnaní s prvými obdobiami mierne klesá, hoci naposledy sme zaznamenali medziročný vzostup z 15 % na 16 %. Pritom eseročky dosiahli významný podiel aj na objeme čerpaného superodpočtu - len o 5 percentuálnych bodov nižší ako ich podiel na počte subjektov (v predchádzajúcom ročníku bol rozdiel tiež len 8 percentuálnych bodov). Vďaka za to najmä veľkým spoločnostiam, ktoré majú túto právnu formu podnikania, napríklad v TOP 10 je až 7 eseročiek. Podieľať sa však na tom môže aj zvyšujúca sa daňová istota tohto nástroja, aj dostupnosť relevantného poradenstva pre jeho využívanie tiež menšími spoločnosťami. Ostatné právne formy sa vyskytovali aj v tomto roku len ojedinele: tri komanditné spoločnosti, jedna príspevková organizácia, dve záujmové združenia právnických osôb a šesť fyzických osôb podnikateľov. Novinkou tohto ročníka je prvá európska spoločnosť v zozname subjektov čerpajúcich superodpočet. Naopak, zo zoznamu vypadlo družstvo, združenie, jednoduchá spoločnosť na akcie aj zahraničná právnická osoba. Po prekvapení roku 2018, keď sa do čerpania superodpočtu zapojilo až 14 fyzických osôb podnikateľov, v roku 2019 poklesol ich absolútny počet o jedného a naďalej klesá, v roku 2021 dokonca iba na 6 subjektov. V prvých rokoch bol ich výskyt v zozname uplatnených superodpočtov skôr raritou: v roku 2015 sa osmelil len jeden takýto subjekt, v roku 2016 žiadny a v roku 2017 tri. Ďalšie štatistiky boli realizované prevažne nad databázou 491 subjektov (s ohľadom na nedostupnosť relevantných údajov za 3 fyzické osoby).

Zastúpenie subjektov v rukách zahraničného kapitálu v roku 2021 dosiahlo necelú štvrtinu, čo je porovnateľné s predchádzajúcim rokom, kedy bolo najnižšie. 121 týchto spoločností si však uplatnilo až vyše 63 % z celkového objemu superodpočtu, kým v roku 2019 a 2020 to bolo pod 60 %, ale v roku 2018 až okolo 70 %. Domáci vlastníci zaoštvávajú s podielom na objeme superodpočtu, vo firmách zahraničných vlastníkov sa zhromažďuje relatívne viac superodpočtu ako v subjektoch s domácim kapitálom. Môže to svedčiť o ich väčšej chuti investovať do výskumu a vývoja, ale môže to byť „len“ dôsledok väčšej odvahy intenzívnejšie využívať tento nástroj podpory bez strachu z rizika daňových kontrol posudzujúcich nárok na superodpočet, opierajúc sa o skúsenosti svojich zahraničných matiek. V kategórii superodpočtov nad 1 milión eur však naďalej prevažujú subjekty

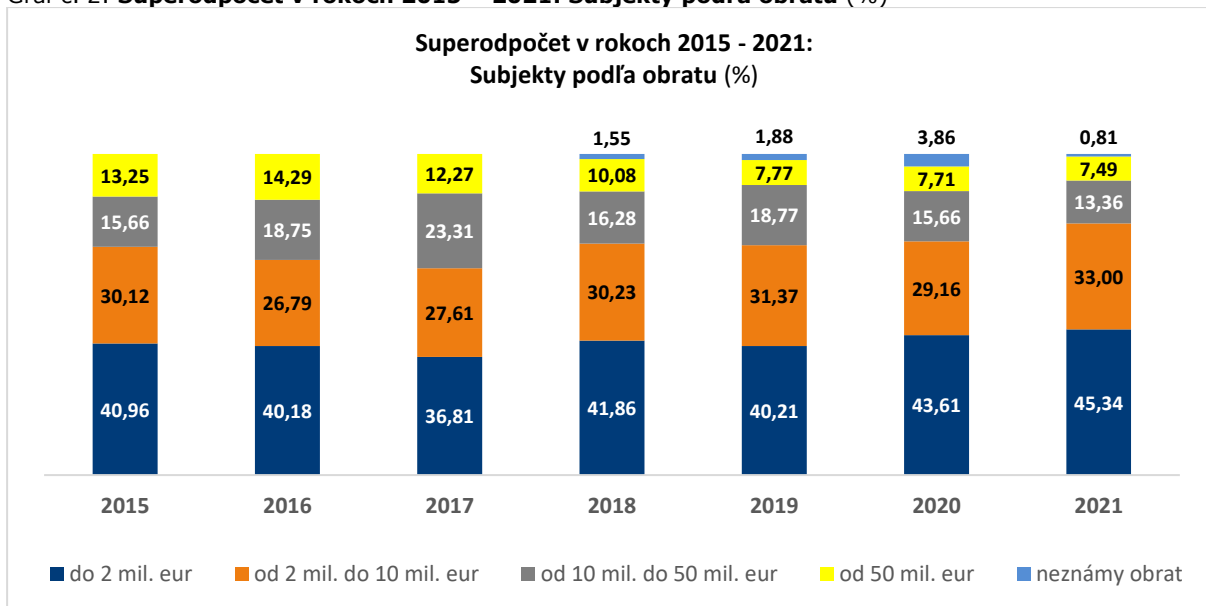
vo vlastníctve zahraničných osôb. Medzi 43 subjektmi je ich až 23 a čerpali spolu 76 % z celkového objemu miliónových superodpočtov, čo je zhruba na úrovni roka 2020 aj 2019, ale o cca 10 percentuálnych bodov menej ako v roku 2018. V roku 2020 si po prvýkrát v histórii superodpočtu túto formu daňovej úľavy uplatnil subjekt vo väčšinovom vlastníctve štátu – spoločnosť Eustream. V roku 2021 už superodpočet nečerpala, ale v zozname sa objavili iné tri spoločnosti vo vlastníctve štátu.

Graf č. 1: Superodpočet v rokoch 2015 – 2021: Subjekty podľa počtu zamestnancov (%)

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Graf č. 2: Superodpočet v rokoch 2015 – 2021: Subjekty podľa obratu (%)

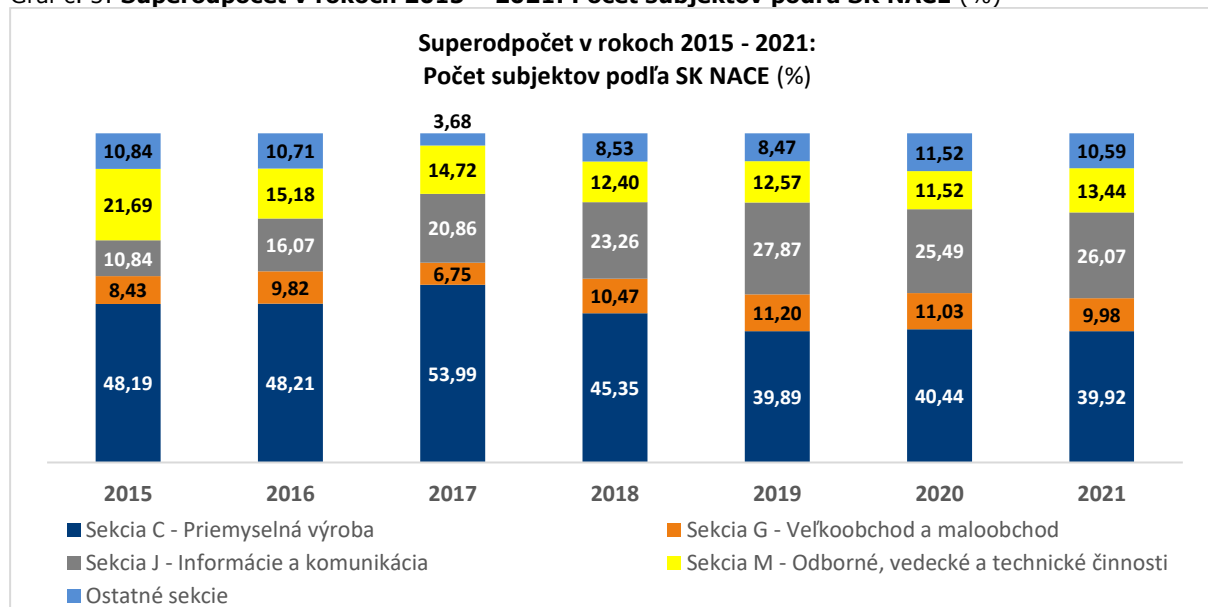

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Regionálne rozloženie čerpaných superodpočtov podľa krajov zaznamenalo v roku 2020 výraznejšie posilnenie Bratislavského kraja, ktorý takmer 38-percentným podielom na počte subjektov získal

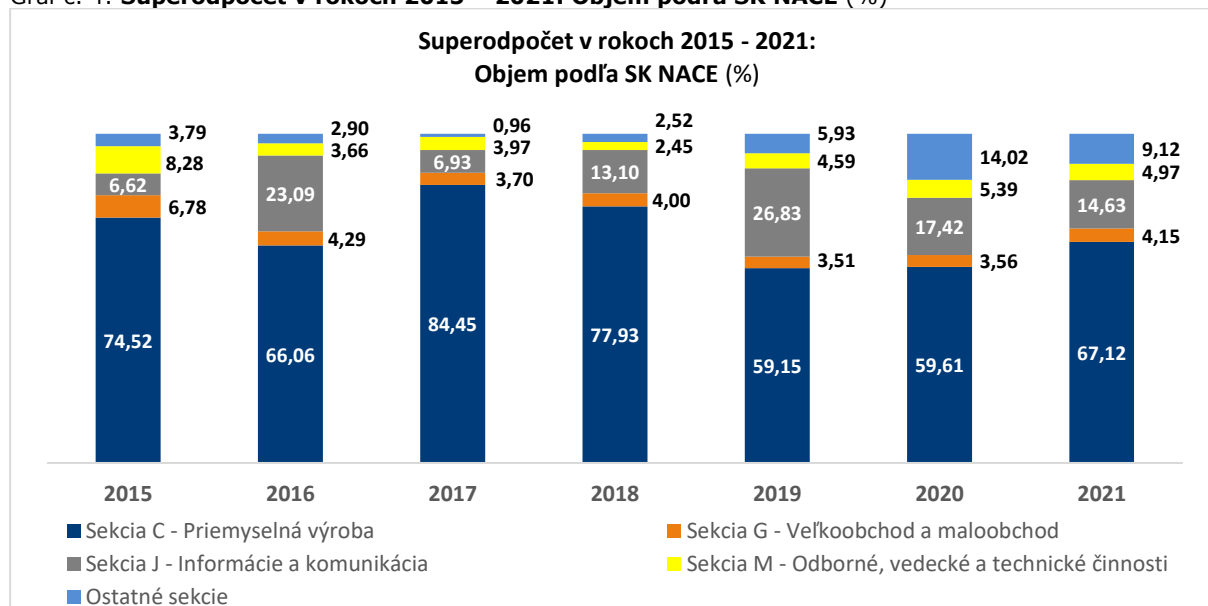
historicky najvyššie zastúpenie. V roku 2021 jeho podiel klesol len nepatrne – o jeden percentuálny bod a naďalej si udržiava prvenstvo v počte subjektov s výrazným nárastom pred Žilinským a Trenčianskym krajom. Počtom subjektov znížil svoje zastúpenie Banskobystrický kraj a tiež Košický kraj, ktorého podiel na počte subjektov klesol pod 10 %. Ale v objeme uplatneného superodpočtu sa zásluhou U. S. Steel Košice vyrovnal Bratislavskému kraju, keď oba alokovali po necelých 29 % z celkového objemu superodpočtu za rok 2021.

Graf č. 3: Superodpočet v rokoch 2015 – 2021: Počet subjektov podľa SK NACE (%)

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Graf č. 4: Superodpočet v rokoch 2015 – 2021: Objem podľa SK NACE (%)

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Za pozitívnu správu považujeme rast zastúpenia najmenších veľkostných kategórií subjektov, ktoré sa uchádzajú o podporu výskumu a vývoja formou superodpočtu. Podľa kritéria počtu zamestnancov (graf 1) mikropodniky do 10 zamestnancov zvýšili svoje zastúpenie už na takmer 30 % a podľa

kritéria obratu (graf 2) subjekty s obratom do 2 miliónov eur si svoj podiel na počte subjektov opätovne posilnili - až na vyše 45 %. Pritom na ne pripadá takmer 14 % z objemu čerpaného superodpočtu. V oboch kritériách ide o historicky najvyššie zastúpenie mikropodnikov v zoznamoch superodpočtov. Kým v kategóriách podľa obratu im patrí početnosťou aj prvenstvo, a to v každom roku, v kategóriách podľa počtu zamestnancov sú od roku 2019 druhou najpočetnejšou skupinou, keď prvenstvo patrí subjektom s počtom zamestnancov od 10 do 49. Zastúpenie subjektov bez zamestnancov v rámci kategórie do 10 zamestnancov v roku 2020 už bolo takmer polovičné, ale v roku 2021 sa opäť znížilo na úroveň roka 2019 (cca tretina z danej veľkostnej kategórie). Najvyrovnannejšie podiely na počte a objeme majú subjekty s obratom 2 – 10 miliónov eur, a to na úrovni cca tretiny. Viac ako polovica objemu uplatneného superodpočtu pripadá na subjekty s obratom nad 50 mil. eur. Počtom najväčšia kategória zamestnancov (nad 250) participuje na objeme uplatneného superodpočtu podielom až takmer dve tretiny.

Analýzu odvetvového smerovania superodpočtu sprostredkuje porovnanie sekcií SK NACE v počte subjektov uplatňujúcich si superodpočet (graf 3) a v objeme čerpaného superodpočtu (graf 4) za rok 2021, aj porovnanie oboch parametrov naprieč sedemročnou históriou.

Vo výsledkoch za rok 2021 si zachovala prvenstvo v početnosti aj objeme sekcia C - Priemyselná výroba: zahŕňa takmer 40 % subjektov, ktoré si uplatnili 67 % z celkového objemu superodpočtu. Týmto výsledkom však sekcia C opäť klesla v početnosti pod 40 % - na úroveň roka 2019, čo sú v histórii najnižšie zastúpenia reprezentantov priemyselnej výroby v zoznamoch uplatnených superodpočtov. Aj sekcia obchodu po dvoch rokoch 11-percentných podielov na počte znova klesla pod 10 %. Naopak, polepšili si IT-sekcia a sekcia odborných, vedeckých a technických činností. Výrazné rozdiely v pomeroch počtov subjektov zastúpených z jednotlivých sekcií sme však nezaznamenali ani v roku 2021. V podieloch na objeme čerpaného superodpočtu sa objavili výraznejšie vývojové zmeny a práve s opačnou tendenciou ako v počte subjektov: po dvoch rokoch, kedy bola sekcia priemyselnej výroby zastúpená len pod úrovňou 60 %, v roku 2021 stúpol jej podiel na 67 %, a to na úkor IT-sekcie a sekcie odborných, vedeckých a technických činností. Tento výsledok dokumentuje, že zástupcovia týchto sekcií čerpali v priemere nižšie superodpočty ako priemyselné podniky. Prispel k tomu najmä návrat U. S. Steel Košice do zoznamu uchádzačov o superodpočet.

Tabuľka č. 10: **Porovnanie dynamiky vývoja počtu subjektov a objemu superodpočtu (SO) podľa sekcií SK NACE (indexy vývoja)**

SK NACE	VÝVOJ POČTU 2018/2017	VÝVOJ OBJEMU 2018/2017	VÝVOJ POČTU 2020/2019	VÝVOJ OBJEMU 2020/2019	VÝVOJ POČTU 2020/2018	VÝVOJ OBJEMU 2020/2018	VÝVOJ POČTU 2021/2020	VÝVOJ OBJEMU 2021/2020
index rastu sadzby SO		4,000		1,333		2,000		1,000
Sekcia C - Priemyselná výroba	1,330	2,767	1,130	1,444	1,410	1,089	1,188	1,862
Sekcia G - Veľkoobchod a maloobchod	2,455	3,245	1,098	1,455	1,667	1,266	1,089	1,926
Sekcia J - Informácie a komunikácia	1,765	5,673	1,020	0,930	1,733	1,892	1,231	1,389
Sekcia M - Odborné, ve- decké a tech- nické činnosti	1,333	1,850	1,022	1,680	1,469	3,132	1,404	1,527
Ostatné sekcie	3,667	7,844	1,516	3,389	2,136	7,935	1,106	1,075
Spolu	1,583	2,998	1,115	1,432	1,581	1,423	1,203	1,653

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Poznámka: Farebne sú vyznačené indexy rastu objemu superodpočtu prevyšujúce index rastu sadzby superodpočtu.

Najviac prostriedkov z celkového objemu superodpočtu smerovalo do priemyslu v roku 2017 (takmer 85 %). Uvoľnený priestor už v roku 2019 zaplnila sekcia J – Informácie a komunikácia, ale v roku 2020 rástla iba o 2 subjekty a jej podiel na počte tak klesol z necelých 28 % na štvrtinu. Ešte výraznejšie – až takmer o 10 percentuálnych bodov však klesol jej podiel na objeme čerpaného superodpočtu. Kým v roku 2019 sa medziročne zdvojnásobila suma uplatneného superodpočtu subjektmi z tejto sekcie, v roku 2020 už nedosiahla úroveň predchádzajúceho roku. Jej úbytok kompenzovali v malej miere subjekty zo sekcie M, ale najmä sekcie zhrnuté do kategórie „ostatné“, kde čoraz významnejší vplyv nadobúdala sekcia finančných inštitúcií (sekcia K). Podiel sekcie M – Odborné, vedecké a technické činnosti po rokoch postupného poklesu dosiahol v roku 2021 takmer 13,5-percentné zastúpenie v počte subjektov, ale napriek zvýšeniu čerpania v absolútnom vyjadrení o takmer 5 miliónov eur si mierne pohoršil v podiele na uplatnenom objeme superodpočtu oproti roku 2020 (pod 5 %).

Početnosťou rástli každoročne všetky prezentované sekcie, v poslednom roku najmenej sekcia obchodu a najviac sekcia M – Odborné, vedecké a technické činnosti (údaje z tabuľky 10). Hodnotenie vývoja objemu superodpočtu však musí zohľadniť zmeny jeho sadzby, ktoré uplatnený objem objektívne determinovali. Pri zvyšovaní sadzby na 100 % v roku 2018, teda na 4-násobok oproti predchádzajúcim rokom, z hodnotených sekcií len v sekcii J bol index rastu objemu superodpočtu väčší ako index rastu jeho sadzby (až 5,673). Pri raste sadzby na 200 % v roku 2020, teda na dvojnásobok oproti roku 2018, vyšším tempom rástol objem čerpaného superodpočtu len v sekcii M - Odborné, vedecké a technické činnosti (až 3,132). Medziročne však v roku 2020 presiahli index rastu sadzby (1,333) všetky prezentované sekcie s výnimkou sekcie J. V roku 2021 pri nezmenenej sadzbe 200 % dosiahli prírastok objemu čerpania superodpočtu všetky hodnotené sekcie, najvyšší (takmer dvojnásobok) sekcia obchodu, tesne nasledovaná priemyselnou výrobou. Výsledky obchodu sa tak stali jedným z prekvapení tohto ročníka superodpočtu.

Detailnejší pohľad – cez vybrané divízie SK NACE - na najaktuálnejšiu medziročnú dynamiku superodpočtu, neovplyvnenú zmenou sadzby, poskytuje tabuľka 11.

Najviac si polepšila divízia 16 – Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku, kde jeden nový subjekt (KRONOSPAN) priniesol takmer 50-násobný nárast objemu uplatneného superodpočtu. Podobne tomu bolo v divízii 24, kde sa počet subjektov zvýšil z 1 na 4, ale najmä vďaka návratu U. S. Steel Košice objem vzrástol takmer 18-násobne. Viac ako dvojnásobná bola dynamika objemu superodpočtu v divízii 33 – Oprava a inštalácia strojov a prístrojov, v ktorej pribudlo 5 subjektov, a v divízii 72 – Vedecký výskum a vývoj s rovnakým prírastkom 5 subjektov. Počet subjektov sa v roku 2021 oproti roku 2020 nezvyšoval len v piatich z 21 prezentovaných divízií. Pokles objemu superodpočtu pri zachovanej sadzbe tiež vykazuje 5 divízií, paradoxne práve takých, kde počet subjektov neklesol.

Najúspešnejšou priemyselnou divíziou v objeme čerpaného superodpočtu (tabuľka 12) sa stala vďaka návratu U. S. Steel Košice divízia 24 – Výroba a spracovanie kovov s takmer štvrtinovým podielom na celkovom objeme superodpočtu a najvyšším priemerným superodpočtom vo výške takmer 17 miliónov eur. Menej ako tretinu oproti jej objemu si uplatnila druhá najúspešnejšia divízia – divízia 28 – Výroba strojov a zariadení, kde sa na takmer 8-percentný podiel muselo nazbierať až 50 subjektov, čím táto divízia získala zasa prvenstvo v počte subjektov (podiel viac ako 10 % na celkovom počte v zozname). Oproti roku 2020 pribudol v tejto divízii len jeden subjekt, ale čerpanie sa zvýšilo o vyše 3 milióny eur. Viac ako 5-percentný podiel na objeme superodpočtu mali ešte divízia 22 – Výroba výrobkov z gumy a plastu (v roku 2020 až 7,6 %) a divízia 29 – Výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov, ktorej v roku 2020 patrilo prvenstvo s najväčším podielom na objeme superodpočtu (až necelých 14 %). Vďaka Slovnaftu, ktorý si po prvý raz v roku 2021 uplatnil superodpočet, je druhým najvyšším priemerným superodpočtom zastúpená divízia 19 – Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov.

Tabuľka č. 11: **Porovnanie dynamiky vývoja počtu subjektov a objemu superodpočtu (SO) v rokoch 2020 a 2021 podľa divízií SK NACE (indexy vývoja)**

DIVÍZIE SK NACE	POČET 2020	POČET 2021	INDEX 2021/2020	OBJEM 2020	OBJEM 2021	INDEX 2021/2020
16 - Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku	2	3	1,500	267 067,97	13 308 320,57	49,831
19 - Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	0	1	-	0,00	9 977 622,36	-
20 - Výroba chemikálií a chemických produktov	11	11	1,000	3 093 096,56	4 979 497,02	1,610
22 - Výroba výrobkov z gumy a plastu	4	7	1,750	13 047 332,77	15 433 265,19	1,183
24 - Výroba a spracovanie kovov	1	4	4,000	3 752 890,77	67 174 949,53	17,900
25 - Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	17	31	1,824	4 742 341,05	7 994 274,05	1,686
26 - Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	17	14	0,824	4 472 926,03	7 022 706,77	1,570
27 - Výroba elektrických zariadení	20	27	1,350	14 078 760,71	8 671 449,69	0,616
28 - Výroba strojov a zariadení	49	50	1,020	18 573 074,79	21 854 651,06	1,177
29 - Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	6	7	1,167	23 540 478,98	14 484 176,18	0,615
30 - Výroba ostatných dopravných prostriedkov	2	2	1,000	7 565 708,57	5 822 076,40	0,770
32 - Iná výroba	8	7	0,875	4 299 080,13	4 502 528,74	1,047
33 - Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	3	8	2,667	1 253 603,71	2 975 100,43	2,373
46 - Veľkoobchod	35	37	1,057	5 496 253,72	9 136 530,55	1,662
62 - Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	90	108	1,200	25 613 566,22	34 548 906,00	1,349
64 - Finančné služby okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	4	4	1,000	14 308 103,11	13 456 043,46	0,940
70 - Vedenie firiem, poradenstvo v oblasti riadenia	9	13	1,444	2 835 647,35	2 194 636,66	0,774
71 - Architektonické a inžinierske činnosti, technické testovanie a analýzy	15	23	1,533	1 942 018,75	3 201 652,41	1,649
72 - Vedecký výskum a vývoj	16	21	1,313	4 003 685,79	8 115 851,55	2,027
86 - Zdravotníctvo	8	10	1,250	1 014 695,61	1 369 322,45	1,349
ostatné SK NACE	91	103	1,132	17 309 581,87	26 829 894,82	1,550
Spolu	408	491	1,203	171 209 914,46	283 053 455,89	1,653

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Nováčik KRONOSPAN zasa prispel k tretiemu najvyššiemu priemernému superodpočtu, ktorý dosiahla divízia 16 – Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku. Jej tri subjekty čerpali viac ako 13 miliónov eur, čo predstavuje necelých 5 % celkového objemu superodpočtu, KRONOSPAN však čerpal sám takmer 13 miliónov eur z tejto čiastky. V počte subjektov sa na druhom mieste umiestnila divízia 25 – Výroba kovových konštrukcií (31 subjektov) a na treťom divízia 27 – Výroba elektrických zariadení s 27 zástupcami, ktorí ale spolu čerpali iba 3 % superodpočtu.

Tabuľka č. 12: Superodpočet (SO) 2021: Vybrané divízie sekcie C – Priemyselná výroba

VYBRANÉ DIVÍZIE SEKcie C	CELKOVÝ SO (€)	PODIEL NA CELKOVOM SO (%)	POČET SUBJEKTOV	PODIEL NA CELKOVOM POČTE SUBJEKTOV (%)	PRIEMERNÝ SO (€)
16 - Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku	13 308 320,57	4,70	3	0,61	4 436 106,86
19 - Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	9 977 622,36	3,52	1	0,20	9 977 622,36
20 - Výroba chemikálií a chemických produktov	4 979 497,02	1,76	11	2,24	452 681,55
22 - Výroba výrobkov z gumy a plastu	15 433 265,19	5,45	7	1,43	2 204 752,17
24 - Výroba a spracovanie kovov	67 174 949,53	23,73	4	0,81	16 793 737,38
25 - Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	7 994 274,05	2,82	31	6,31	257 879,81
26 - Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	7 022 706,77	2,48	14	2,85	501 621,91
27 - Výroba elektrických zariadení	8 671 449,69	3,06	27	5,50	321 164,80
28 - Výroba strojov a zariadení	21 854 651,06	7,72	50	10,18	437 093,02
29 - Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	14 484 176,18	5,12	7	1,43	2 069 168,03
30 - Výroba ostatných dopravných prostriedkov	5 822 076,40	2,06	2	0,41	2 911 038,20
32 - Iná výroba	4 502 528,74	1,59	7	1,43	643 218,39
Sekcia C - Priemyselná výroba	189 990 698,01	67,12	196	39,92	969 340,30

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

V parametroch počtu subjektov však akékoľvek priemyselné divízie predbehla aj v roku 2021 divízia 62 – Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby, ktorej 108 subjektov si uplatnilo 34,5 milióna eur, čo znamená viac ako 12 % celkového objemu superodpočtu. V predchádzajúcom roku mala iba 90 reprezentantov v zozname, ktorí spolu čepali 15 % superodpočtu. Priemernú výšku superodpočtu zvýšili medziročne pri rovnakej sadzbe z necelých 285 tisíc eur na takmer 320 tisíc eur (tabuľka 13).

Tabuľka č. 13: Superodpočet (SO) 2021: Vybrané divízie mimo sekcie C – Priemyselná výroba

VYBRANÉ DIVÍZIE SK NACE	CELKOVÝ SO (€)	PODIEL NA CELKOVOM SO (%)	POČET SUBJEKTOV	PODIEL NA CELKOVOM POČTE SUBJEKTOV (%)	PRIEMERNÝ SO (€)
46 - Veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	9 136 530,55	3,23	37	7,54	246 933,26
62 - Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	34 548 906,00	12,21	108	22,00	319 897,28
64 - Finančné služby okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	13 456 043,46	4,75	4	0,81	3 364 010,87
70 - Vedenie firiem, poradenstvo v oblasti riadenia	2 194 636,66	0,78	13	2,65	168 818,20
71 - Architektonické a inžinierske činnosti, technické testovanie a analýzy	3 201 652,41	1,13	23	4,68	139 202,28
72 - Vedecký výskum a vývoj	8 115 851,55	2,87	21	4,28	386 469,12
86 - Zdravotníctvo	1 369 322,45	0,48	10	2,04	136 932,25
Sekcia C - Priemyselná výroba	189 990 698,01	67,12	196	39,92	969 340,30
ostatné SK NACE	21 039 814,80	7,43	79	16,09	266 326,77
Spolu	283 053 455,89	100,00	491	100,00	576 483,62

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Nové subjekty uplatňujúce si superodpočet za rok 2021

K subjektom, ktoré už v minulosti superodpočet na výskum a vývoj využili, pribudlo v tomto roku v prvom zozname 49 nováčikov, v druhom zozname ďalších 87 nových záujemcov a v poslednom zozname z daňových priznaní odložených až do septembra ešte 4 subjekty. Spolu 140 nováčikov si uplatnilo superodpočet vo výške takmer 52 miliónov eur, čím ušetrili na dani z príjmov pri sadzbe 21 % až takmer 11 miliónov eur. Počet nováčikov tak už druhý rok po sebe klesá, najviac ich bolo v roku 2019, kedy sadzba vzrástla zo 100 % na 150 %. Predpokladáme však, že ďalšiemu rastu nových záujemcov nebránila sadzba, ktorá naďalej rástla až na 200 %, ale hospodársky náročné roky koronakrízy a nadväzujúcej surovinovej krízy. Potešiteľné je, že medziročne vzrástol objem nováčikmi uplatneného superodpočtu aj v najnovšom ročníku, kedy sa už sadzba nezvyšovala, a to z 38,5 milióna eur na takmer 52 miliónov eur. Na čerpanie tohto objemu superodpočtu si pripravilo 91 subjektov jeden projekt, 21 subjektov dva projekty, ale napr. jeden z nováčikov až 10 projektov v celkovej výške cca 335 tisíc eur. Až 68 nováčikov (v minulom roku to bolo 67) si uplatnilo superodpočet vyšší ako 100 tisíc eur, z toho 6 superodpočtov bolo viac ako milión eur (v minulom roku až 8). Maximálny superodpočet medzi nováčikmi patrí drevárskej spoločnosti KRONOSPAN so sídlom vo Zvolene.

V zozname nováčikov sa nachádzajú prevažne spoločnosti s ručením obmedzeným (116) a akciovky (19). Pribudli dve fyzické osoby - podnikatelia, jedno záujmové združenie právnických osôb, aj jedna európska spoločnosť a komanditná spoločnosť. Kým podiel akcioviek na počte nedosahuje ani 14 %, z objemu uplatneného superodpočtu na ne pripadá až 31 %. Podiel eseročiek na čerpaní superodpočtu dosahuje viac ako dve tretiny. Ďalšie štatistiky nováčikov sme realizovali prevažne nad databázou 138 subjektov (s ohľadom na nedostupnosť relevantných údajov za 2 fyzické osoby).

Takmer 40 % nových subjektov sídli v Bratislavskom kraji (54) a pripadá na ne takmer polovica superodpočtu nováčikov (47,95 % oproti 46,48 % v predchádzajúcom roku). Najnižšie zastúpenie na počte nováčikov má Banskobystrický kraj (4 subjekty, čo je ešte o jeden menej ako v predchádzajúcom roku), ale kým v roku 2020 mal aj najnižší podiel na objeme superodpočtu, 13-miliónový nováčik KRONOSPAN mu v roku 2021 zabezpečil druhé miesto medzi kraji s podielom viac ako štvrtina uplatneného superodpočtu nováčikov. Oveľa nižšie podiely pripadajú na ostatné kraje, z nich najviac na Trenčiansky kraj: 23 nováčikov s podielom vyše 7 % na objeme superodpočtu. Najmenej nováčikov pribudlo z Prešovského kraja, kde čerpallo 6 subjektov necelé 2 % z celkového objemu superodpočtu.

Viac ako štvrtina nováčikov je ovládaná zahraničným kapitálom, ale pripadá na ne vyše 70 % objemu superodpočtu nováčikov, v absolútnej výške 36,5 milióna eur. V tomto nastala výrazná zmena oproti predchádzajúcemu roku, kedy zahraničným vlastníkom patrilo len 17 % nováčikov s čerpaním viac ako 15 miliónov eur, čo znamenalo iba 40-percentný podiel na objeme superodpočtu nováčikov. Nižší bol iba v roku 2019 (necelých 36 %).

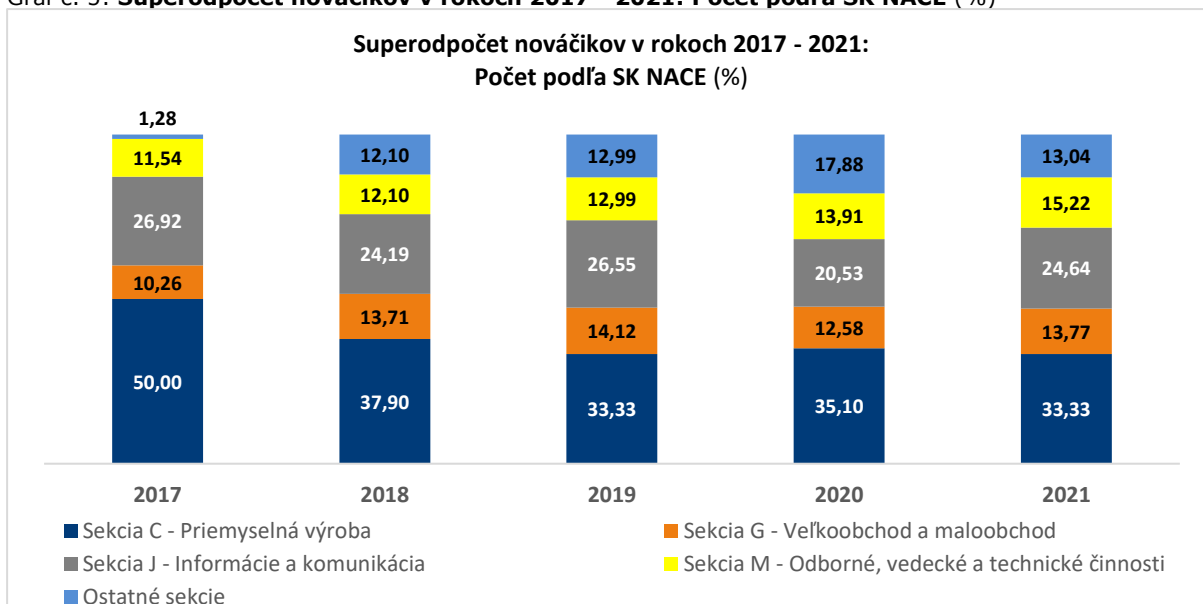
Viac ako 56 % z celkového počtu prvýkrát čerpajúcich subjektov v roku 2021 pripadá na subjekty s obratom do 2 mil. eur, čo je najviac v doterajšej histórii sledovania nováčikov. Ich absolútny počet ale medziročne jemne poklesol – o dva subjekty. V rámci tejto veľkostnej kategórie sa štruktúra posunula v prospech tých najmenších, s obratom do 1 mil. eur. V ostatných obratových kategóriách nenastali výraznejšie zmeny. Naopak, vývoj v kategórii mikropodnikov podľa počtu zamestnancov znamenal posilnenie ich podielu z doterajšej úrovne necelej tretiny na takmer 43 %, medziročne pribudlo o 7 nováčikov viac. Tento prírastok sa ale na rozdiel od predchádzajúceho obdobia kumuloval najmä v podkategórii subjektov s počtom zamestnancov 5 – 9, v kategórii bez zamestnancov poklesol počet o 10 subjektov. Rástol počet, ale len o 4 subjekty, aj v kategórii subjektov s počtom zamestnancov 50 – 249. V ostatných veľkostných kategóriách sa znižovali počty nováčikov.

Z hľadiska sektorovej príslušnosti je väčšia vyrovnanosť v dynamike vývoja počtu subjektov (graf 5) ako v dynamike vývoja objemu superodpočtu (graf 6). Sekcia C – Priemyselná výroba sa v podiele na počte vrátila na úroveň tretiny - ako tomu bolo v roku 2019, ale kým v tom roku mala aj rovnaký tretinový podiel na objeme superodpočtu nováčikov, tak v roku 2021 si v objeme čerpaného

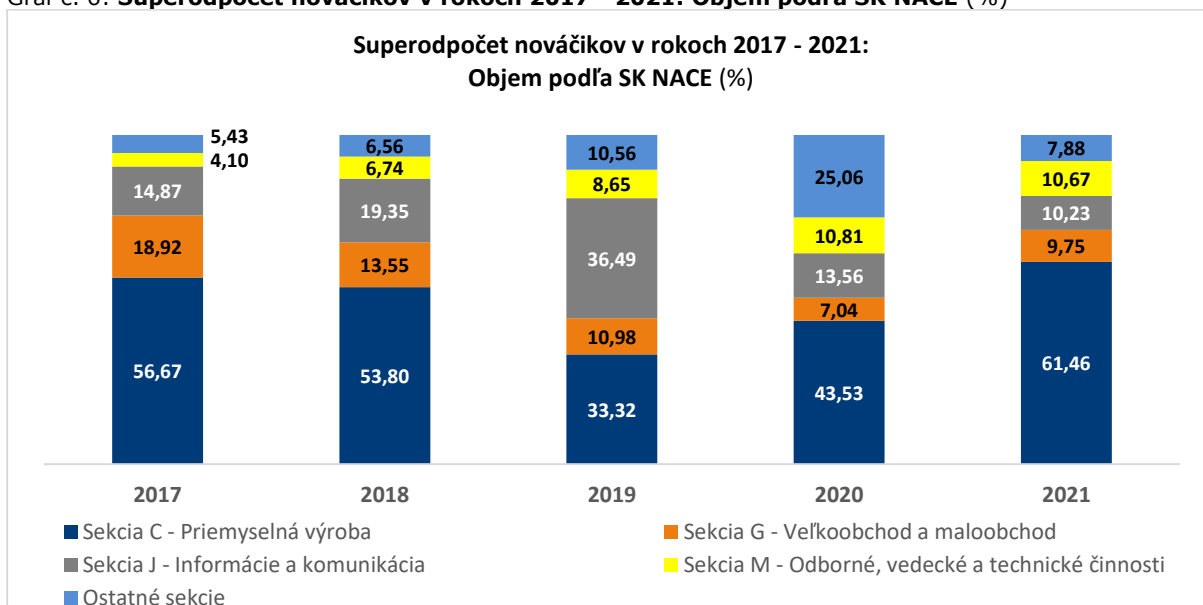
superodpočtu výrazne polepšila a dosiahla podiel viac ako 61 %. Znamená to výrazný posun o 18 percentuálnych bodov oproti roku 2020 s rovnakou sadzbou superodpočtu a súčasne najlepší prínos jej nováčikov v doterajšej histórii superodpočtu.

Graf č. 5: Superodpočet nováčikov v rokoch 2017 - 2021: Počet podľa SK NACE (%)

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Graf č. 6: Superodpočet nováčikov v rokoch 2017 - 2021: Objem podľa SK NACE (%)

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Medziročný rast v podiele na počte nováčikov zaznamenali s výnimkou priemyselnej výroby všetky vybrané hodnotené sekcie, v podiele na objeme superodpočtu popri priemyselnej výrobe už len obchod – o necelé 3 percentuálne body. Napríklad v sekcii J – Informácie a komunikácia, ktorá mala o 3 nováčikov viac a dosiahla tak štvrtinový podiel na počte nováčikov, poklesol podiel na objeme medziročne z 13,56 % na 10,23 %, čo je jej najnižšie zastúpenie v doterajších štatistikách nováčikov.

Nováčikovia sekcie M – Odborné, vedecké a technické činnosti si opäť zväčšili rozdiel medzi svojím podielom na počte subjektov a podielom na objeme superodpočtu: v roku 2021 má sekcia zastúpenie na počte subjektov viac ako 15 %, čo je najvyššie v doterajšej histórii superodpočtu, ale podiel na objeme zostal medziročne na približne rovnakej úrovni vyše 10 %. Výrazne sa znížil podiel ostatných nešpecifikovaných sekcií – z takmer 18 % na 13% v počte subjektov a zo štvrtiny na necelých 8 % v objeme superodpočtu. V tejto skupine subjektov sa v roku 2020 nachádzali aj miliónové superodpočty nových veľkých zástupcov sekcie finančných inštitúcií (K) a sekcie dodávateľov energií (D).

Podrobnejší prehľad uplatnenia superodpočtu nováčikmi za rok 2021 - na úrovni divízií SK NACE - prináša tabuľka 14. Najúspešnejšie sú divízie 16 - Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku a 19 – Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov, ktoré vyskočili medzi najlepšimi aj v prehľade celkových výsledkov ročníka 2021, lebo im úspech priniesli práve miliónové superodpočty nováčikov. Až treťou najúspešnejšou v podiele na objeme čerpaného superodpočtu nováčikov je nepriemyselná divízia 62 - Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby, hoci v počte subjektov výrazne dominuje – má 29 nováčikov, t.j. 21 % z ich celkového počtu. V roku 2020 bola situácia odlišná. Vtedy najväčší objem superodpočtu – takmer 4,9 mil. eur - vygenerovali práve nováčikovia z divízie 62. „Poskladalo“ sa naň 28 subjektov, teda o jeden menej ako v najnovšom ročníku. Povšimnutiahodným výsledkom je aj významnejšie zastúpenie nováčikov z divízie 46 – Veľkoobchod (13). Najvyšší priemerný superodpočet medzi nováčikmi mimo sekcie priemyselnej výroby však patrí divízii finančných služieb, kde jediný subjekt čerpal takmer 2 milióny eur (Tatra banka). V sekcii M je počtom nováčikov najaktívnejšia divízia 70 – Vedenie firiem, poradenstvo v oblasti riadenia (7 nováčikov), celkovým objemom superodpočtu zasa vyniká divízia 72 – Vedecký výskum a vývoj s objemom takmer 2,9 milióna eur, na ktorom má hlavnú zásluhu spoločnosť MultiplexDX známa vytvorením testov na COVID-19.

Tabuľka č. 14: **Superodpočet (SO) nováčikov 2021: Vybrané divízie SK NACE**

VYBRANÉ DIVÍZIE SK NACE	CELKOVÝ SO (€)	PODIEL NA CELKOVOM SO (%)	POČET SUBJEKTOV	PODIEL NA CELKOVOM POČTE SUBJEKTOV (%)	PRIEMERNÝ SO (€)
16 - Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku	13 033 326,07	25,11	2	1,45	6 516 663,04
19 - Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	9 977 622,36	19,22	1	0,72	9 977 622,36
23 - Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	964 064,08	1,86	4	2,90	241 016,02
25 - Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	1 418 009,44	2,73	13	9,42	109 077,65
28 - Výroba strojov a zariadení	702 365,67	1,35	5	3,62	140 473,13
33 - Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	2 352 876,16	4,53	4	2,90	588 219,04
46 - Veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	2 959 892,76	5,70	13	9,42	227 684,06
47 - Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	1 990 915,55	3,84	4	2,90	497 728,89
62 - Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	3 679 933,08	7,09	29	21,01	126 894,24
63 - Informačné služby	1 630 618,56	3,14	5	3,62	326 123,71
64 - Finančné služby okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1 967 025,74	3,79	1	0,72	1 967 025,74
70 - Vedenie firiem, poradenstvo v oblasti riadenia	1 472 298,76	2,84	7	5,07	210 328,39
71 - Architektonické a inžinierske činnosti, technické testovanie a analýzy	965 893,91	1,86	6	4,35	160 982,32
72 - Vedecký výskum a vývoj	2 860 055,21	5,51	3	2,17	953 351,74
Celkový objem uplatneného SO	51 901 765,91	100,00	138	100,00	376 099,75

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Poznámka: Farebne sú odlišené divízie sekcie C – Priemyselná výroba

Záver

Všeobecne lepšie finančné výsledky deklarované v účtovných závierkach podnikov za rok 2021 v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa prejavili aj vo vyššej úspešnosti superodpočtu výdavkov na výskum a vývoj ako formy daňovej úľavy. Jednak povzbudzovali k investíciám do zvyšovania konkurencieschopnosti, jednak dávali možnosť dostatočného daňového základu na uplatnenie si vynaložených výdavkov formou superodpočtu. Sadzba superodpočtu 200 % bola tiež pre daňové subjekty motivujúca a pomáhala prekonať ich obavy z možných problémov pri daňovej kontrole v podmienkach nie celkom detailnej a jasnej legislatívnej úpravy.

Rok 2021 sa stal v doterajšej histórii superodpočtu na Slovensku najúspešnejším a je celkom možné, že v najbližšej budúcnosti v objeme čerpaného superodpočtu ani nebude preknaný. Sadzba superodpočtu sa totiž od roku 2022 – po troch rokoch možnosti uplatniť si superodpočet v násobkoch vynaložených prostriedkov - vracia znovu na úroveň 100 % výdavkov, čo je polovica oproti rokom 2020 a 2021. Zákonodarcovia sa rozhodli obmedziť výhody superodpočtu výdavkov na výskum a vývoj a dali priestor aj inému druhu superodpočtu - superodpočtu výdavkov na investície. Až výsledky za rok 2022 ukážu, či sa naplnia naše obavy, že tento nový nástroj už nebude dostupný širokému okruhu podnikateľských subjektov, ale prinesie benefity len tým kapitálovo silným. Ostatné spoločnosti, ktoré budú môcť využívať iba superodpočet výdavkov na výskum a vývoj, prídu polovičnou sadzbou o významnú časť nepriamej štátnej podpory. Zoči-voči energetickej a surovinovej kríze a iným nástrahám ekonomického prostredia však opäť najväčšou prekážkou v uplatnení si superodpočtu môže byť nedostatočný zisk a daňový základ, od ktorého si je možné túto daňovú úľavu odpočítať.

O spoločnosti CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.:

Spoločnosť CRIF – Slovak Credit Bureau zabezpečuje na Slovensku prevádzku slovenských úverových registrov, bankového a nebankového, prostredníctvom ktorých si banky a stavebné sporiteľne, resp. leasingové a splátkové spoločnosti overujú bonitu a schopnosť svojich klientov splácať budúce záväzky. Obom registrom CRIF – Slovak Credit Bureau zabezpečuje technický servis a služby klientskych centier. Spoločnosť CRIF – Slovak Credit Bureau je prevádzkovateľom významného informačného portálu Cribis Univerzálny register obsahujúceho komplexné informácie o všetkých subjektoch na Slovensku, vrátane informácií o ich platobnej disciplíne. Spoločnosť CRIF – Slovak Credit Bureau bola založená v máji 2004, jej jediným akcionárom je medzinárodná skupina CRIF, ktorá je štvrtý najväčší prevádzkovateľ úverových registrov a systémov pre podporu úverového rozhodovania na svete.

Profil skupiny CRIF:

CRIF je globálna spoločnosť špecializujúca sa na oblasť rozvoja a riadenia úverového reportingu, obchodných informácií a systémov pre podporu rozhodovania. Bola založená v roku 1988 v talianskej Bologni. Dnes pôsobí na štyroch kontinentoch, a to v Európe, Amerike, Afrike a v Ázii, kde poskytuje svoje služby viac ako 2 400 bankovým a finančným inštitúciám. CRIF je vedúcou spoločnosťou v kontinentálnej Európe v oblasti úverových bankových služieb a je jedným z najväčších poskytovateľov medzinárodných integrovaných služieb pre riadenie obchodných a podnikateľských rizík či efektívne riadenie úverov a pre marketingové rozhodnutia. Patrí tiež k najväčším spoločnostiam, ktoré celosvetovo ponúka systémy pre podporu úverového rozhodovania.

Ďalšie informácie www.crif.sk, www.crif.com